фене Мусала за читалището

Година I. гр. Варна, 6 януарий 1932 година. Брой 10 и 11.

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Всичко що се отнася до вестника, да се изпраща до св. Митрополия — Варна, а суми — до свещ. Стефанъ п. Иордановъ, ул Ц. Асень № 20

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ" въ Варненската и Преславска Епархия

ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Броя 1 левъ	Обявления се приематъ по споразумение	Излиза 2 пжти на месецъ	Годишенъ абонаментъ 20 лева	Броя 1 левъ

† Варненский и Преславский Симеонъ.

ПРАЗДНИКЪТЪ ЗА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

Настана великиятъ праздникъ за рождеството на Господа нашего Иисуса Христа. Цѣлиятъ християнски миръ, едни по-рано други по-късно, но всички вѣрващи въ името на Спасителя Христа, посрѣщатъ тържествено и съ радость тоя праздникъ и считатъ деня на Рождество Христово като день, въ който всемирната история и животътъ на человѣчеството тръгнаха къмъ нови по-свѣтли и по-честити отъ дотогавашнитѣ насоки. До половината на четвъртото столѣтие праздникътъ за Рождество Христово се празднувалъ наедно съ праздника за Кръщението му подъ названието Богоявление (теофания), обаче, малко по-късно, тия два праздника били раздѣлени и Рождество Христово се нареди да се празднува на 25 Декемврий, а кръщението — на 6 Януарий. Това започнало да става първомъ въ Римската църква въ времето на Ливерия, който билъ епископъ Римски отъ 355—360 год., а сетне въ Антиохия отъ 376 г. нататъкъ, а отъ края на четвъртото столѣтие цѣлата християнска църква, празднува отдѣлно тия два праздника, съ изключение само на арменцитѣ, които до днешенъ день чествуватъ въ единъ и сжщи день — 6 Януарий и Рождеството на Спасителя Христа, и кръщението му.

На тоя день, Праздникътъ за Рождество Христово, въ всички християнски църкви се повтаря благовѣстието на Ангелитѣ: Слава на висинитѣ Богу и на земята миръ, между човѣцитѣ благоволение, благовѣстие, съ което е възвестено рождението на Спасителя на свѣта. Изъ между човѣцитѣ първи, които чули тази радостна весть, били не богати, не силни на свѣта, но бедни пастири, които бдѣли нощно време около овцитѣ си, за да ги пазятъ. Подканени отъ Ангелското благовѣстие, тѣ тръгнали да отидатъ въ Витлеемъ, за да видятъ събитието, което имъ извести Господь чрезъ Ангелитѣ и намѣрили Мариамъ и Иосифъ и Младенеца да лежи въ ясли. Тия пастири бѣха и първитѣ проповѣдници на въплотилия се за спасението на человѣка Синъ Божий. Тѣхната проповѣдь продължиха тридесеть и три години следъ разпятието, възкресението и възнесението на Спасителя светитѣ му Апостоли, всички така сжщо бедни израилтяни.

Следъ пастиритѣ предъ яслитѣ, дето лежалъ Младенецътъ Христосъ, се явили пристигналитѣ подъ водителството на звезда отъ возтокъ велможи-мждреци, поклонили му се, и като отворили съкровищата си му принесли дарове: злато, ливанъ и смирна, така че предъ яслитѣ, люлката на Христа, и сиромаси и богати, и учени — всички въодушевени отъ вѣра и обичь къмъ Него прекланятъ колена и му се покланятъ въ знакъ, че предъ Него нѣма богатъ и сиромрхъ, благороденъ и низкороденъ, ученъ и неученъ, но само вѣрващи въ пресветото му име.

Отъ самото основание на християнската църква на земята всѣка година на праздника на Рождество Христово екнуватъ въ молитвенитѣ християнски мѣста думитѣ на Ангелитѣ: „Слава на висинитѣ Богу!" и се приканватъ всички да иматъ миръ по между си, за да могатъ да се удостоятъ на Божието благоволение. Обаче сърдцето на всѣки истински вѣрващъ въ Христа човѣкъ се свива отъ болка, като гледа какъ се отнасятъ единъ къмъ други народи и човѣци и какъ се държатъ тѣ на пжти къмъ Спасителя Христа. Вмѣсто миръ, между тѣхъ царува непримирима вражда, която на пжти се простира и до самия Христа.

Какво ще бжде поведението на человѣка къмъ Неговия Спаситель ясно и пророчески е очертано въ думитѣ, казани отъ богоприемеца стареца Симеона на Пресветая Дева Мария, когато тя поднесла единородния си въ иерусалимския храмъ: „Той лежи за падане и ставане на мнозина въ Израиля и въ знамение — предметъ — на противорѣчие". Наистина Той — Спасительтъ Христосъ, отъ самото Си рождение до день днешенъ е знамение на противоречие и не само въ Израиля, но и въ цѣлия миръ: едни падатъ и се смазватъ, както самъ Христосъ казалъ по-късно, а други ставатъ и се издигатъ, споредъ думитѣ на богоприемеца.

Редътъ на противницитѣ на Христа отваря царь Иродъ, който, за да Го погуби, заповѣдалъ да се изтребятъ четиринадесеть хиляди младенци. Следъ Ирода се изреждатъ най-напредъ Пилатъ, който за угода на книжницитѣ и фарисеитѣ иудейски предалъ на разпятие Спасителя Христа, следъ него римскитѣ императори, които употрѣбявали всемогжществото на римската власть, за да потушатъ въ кръвь вѣрата въ Христа, а подиръ тѣхъ Иулиянъ, който се опиталъ да унищожи християнството и да възстанови идолопоклонството, но свършилъ живота си, като извикалъ: „Победилъ си, Галилеянино!" и издъхналъ. Продължиха дѣлото на древнитѣ гонители на Христа бащитѣ на великата френска революция и всички последователи на тѣхнитѣ отрицателни идеи, и най-после борбата противъ Христа, божественияпъ Учитель на мира и любовьта между човѣцитѣ, подеха съвременитѣ водители на болшевизма, които, следъ като избиха съ хиляди служители Христови и подкопаха и осквернихa великолепни храмове, издигнати въ името на Христа и на Неговитѣ угодници, учредиха седемдесеть фабрики, наречени университети, за да ковать уроци — стрели отровни за духовното умъртвяване на вѣрващитѣ въ Христовото име. Тия уроци-стрели съ отрова прелетѣха пространствата, които отдѣлятъ Русия отъ България, пронизаха сърдцата на нѣкои маловѣрни българи, които станали апостоли на тия уроци и се стараятъ всѣкакъ да ги разпространятъ по българскитѣ градове и села. Тѣ казватъ, че щѣли да основатъ ново честито общество, въ което щѣло да има само единъ Господарь, божемъ Христосъ. Единъ отъ тия апостоли възвестилъ наскоро въ единъ варненски храмъ приближаването на това ново общество и подканилъ всички да му помогнатъ въ работата. Но тоя новъ пророкъ закъснѣлъ цѣли две хиляди години. Новото общество е основано следъ възнесението на Иисуса Христа, служителитѣ на Когото, като захванемъ отъ апостолскитѣ времена, минемъ презъ вѣковетѣ и стигнемъ до днешнитѣ дни, съ своитѣ проповѣди, съ своя животъ, съ своитѣ страдания и мжки сж насадили и съ своята света кръвь напоили многолиственото и ширококлонесто дърво на Христовата църква, подъ сѣнката на която племена и народи прибѣгватъ, за да се запазятъ отъ силната горещина на страститѣ и грѣха. Както небеснитѣ ангели възвестили на овчаритѣ рождеството на Спасителя, така и служителитѣ Христови отъ времената на светитѣ апостоли до денъ днешенъ напомнюватъ на всички, че има единъ светъ, единъ Господъ, единъ духовенъ Царь, чието царство край нѣма. и Той е Иисусъ Христосъ вчера и днесъ и во вѣки единъ. Вѣрно е, че на пжти, както сега става въ болшевишка Русия, се издигатъ облаци, които искатъ да потулятъ и закриятъ слънцето на правдата — Христа. Но въ такъвъ случай да не се забравятъ думитѣ на свети Атанасий Александрийски, казани за Иулияна, малъкъ облакъ е това ще мине замине. Като вѣрваме въ тази истина, ние сме убедени, че рано или късно издигнатитѣ въ северъ облаци ще се разпръснатъ и затъмнената тамъ за сега свѣтлина на Христа, пакъ ще блѣсне съ всичката сила и ще засияе и за напредъ както преди. Затова да не се смущаватъ, нито да се увличатъ маловѣрнитѣ, но всички да паднемъ на колене и се поклонимъ на Господа Иисуса Христа по случай рождеството му и да му принесемъ въ даръ нашитѣ сърдца, чисти отъ грѣхове и пълни съ вѣра и обичь къмъ Него.

Рождественска радость.

Единъ дълбоко вѣрующъ човѣкъ казалъ: „Ако би Христосъ да се рожда хиляди пжти въ Витлеемъ, а не се роди въ тебе, ти во вѣки си изгубенъ човѣкъ". И ти самъ казвай сжщото. Моли се, щото Спасителятъ да се роди въ тебе. Рождественскитѣ подаръци се купуватъ съ пари, а рождественското небе се открива само съ вѣрата. И ако ти би билъ съвършено беденъ и до толкова презрянъ въ този свѣтъ, щото нито една човѣшка ржка да не се протегне къмъ тебе съ коледенъ даръ, и на твоя въпросъ: „кой ще ми даде каквото и да било"? — не се получи отговоръ, — все пакъ ти можешъ да намѣришъ Витлеемскитѣ поля. Тамъ ще те заведе духа. И вижъ, тѣхниятъ блѣсъкъ освѣтлява твоята кжщурка, оживлява се и тихата ти обитель съ сонмъ ангели. И ако тѣ отново възвестятъ: „Днесъ се е родилъ вамъ Спаситель", то този радостенъ приветъ се отнася и за тебе. О, бжди и ти радостенъ! А въ що се състои радостьта отъ Рождеството Христово! — Въ това, че твоето сърдце трѣбва да се изцѣри, духътъ ти да просвѣтне, душата ти да се укрепи. Ти трѣбва да знаешъ, че надъ тебъ стои небесния Кормчия, предъ тебе е пжтя къмъ небето, а наредъ съ тебе — ангелъ хранитель; ти трѣбва да вѣрвашъ, че ти не си рожба на случая въ хладната вселенна, но обично чедо на любвеобилния Отецъ небесенъ; ти не трѣбва да треперишъ отъ страшното привидение „сждба", ти

си длъженъ да посрещнешъ и да приветствуваш смъртьта, като ангелъ отъ небесата, който нѣкога ще тепвика къмъ рождественския даръ на вѣчната любовь. Такава радость, която сега ти е възвестена, е дарувана и вложена въ твоето сърдце. Всѣкога помни, че ако нашитѣ свѣтилници могатъ да угаснатъ, то Неговата свѣтлина вѣчно ще пламти, свѣти и озарява всички. Ще озари и тебъ. О, бжди и ти радостенъ!

Спасителю на човѣцитѣ! Ти Който никого не отпущашъ съ праздни ржце отъ твоитѣ небесни дарове, яви и на мене Твоето спасение. Предъ Твоя лжчезаренъ ликъ ще изчезне всѣка скрьбь и печаль, всѣки страхъ и въздишки, както нощьта предъ утрешната зора.

Слава Богу въ висинитѣ!..

„Всичко, що е отъ понапредъ писано, за наше поучение е преднаписано" казва нѣкжде въ своитѣ послания св. ап. Павелъ. — „Всичко" — повтаряме и ние, но най вече Рождество Христово съдържа, поради особенитѣ обстоятелства, при които се е случило, една висша и дълбока поука за времената, които преживяваме. Очаквайки единъ избавителъ, който да облекчи сждбата на тогавашното измжчено човѣчество отъ постоянитѣ войни и размирия, тогавашния свѣтъ го бѣ намѣрилъ въ лицето на римския императоръ Октавиянъ Августъ. Че това е така, свидетелствуватъ надписитѣ по разнитѣ здания и паметници отъ него време, и намѣрени въ последствие отъ историцитѣ и археолозитѣ на Италия и Западна Европа. Въ тия надписи той се нарича **Спасителя на човѣшкия родъ.** Неговитѣ вѣрни поданици сж **издигали храмове въ негово име и сж му принасяли кръвни жертви**, подъ форма на култъ къмъ Императора.

Въ тая епоха, за която е речь тукъ, границитѣ на Римската Империя обхващаха цѣлия тогавашенъ познатъ свѣтъ. Римската империя обаче въ своята цѣлость не бѣ съставена отъ еднородни части. Тя включваше въ себе си, всички народи и племена заедно съ тѣхнитѣ особени и строго опредѣлени религии. Въ тия си граници Римската Империя винаги е била обезпокоявана отъ вжтрешни гонения — размирици, — които пречеха за вжтрешното сцепление и мирното творчество. Безспорно, че това е създавало сериозни грижи и безпокойство на Августа, който въ желанието си да види страната си умиротворена, е решилъ да слѣе и уеднакви всички религии и култове т. е да даде на своитѣ поданици една единна религия, чийто Богъ, да бжде, самия той (императорътъ).

Това насилие и своеволие отъ страна на императора е опълчило спрямо него всичко честно и съвестно и вмѣсто миръ, вжтрешнитѣ размирици и недоволства се увеличили и най-после тѣ станали причина, между другитѣ още, да гухне славата, силата и величието на империята и на Августа.

И така, когато Августъ възмечталъ да стане господарь на Вселената да завладѣе дори небесата, ето че въ едно кжтчета на земята въ бедната Палестиня се ражда, при условия и обстановка изключредно скромни, младенецъ, чиито дѣла и учения въ последствие, прекатуриха тогавашния строй, изобличени богатитѣ немилосливи и горделивитѣ и надменни управници, които плували въ луксъ и разврать.

Той ги научи да отправятъ погледитѣ си къмъ небето, отъ тамъ да видятъ вдъхновение въ наредбитѣ си миръ и благоволение между себеподобнитѣ си, Прикатури земнитѣ имъ кумири, предъ които се кланѣха и имъ доказа, че духозното е потребното и него никой не може да имъ го отнеме.

До тукъ казаното ни дава право да спремъ и надъ днешното положение и запитаме:

Имаме ли ние днешнитѣ прозрѣнието на положението и времената, които преживяваме както сж го имали тогавашнитѣ витлеемски овчари, или по после рибаритѣ, които повече и по-добре отъ всички тогавашни книжници и философи, па и отъ самия Августъ разбраха знаменията на времето? Вѣкътъ, въ който живѣемъ, е подобенъ на оня отъ времето на Августа, вѣкъ на удивителенъ технически прогресъ и на най-грубия материализъмъ.. Златния телецъ, ето идеала, вѣрата и кумира почти на всички. За това пъкъ страданията и разочарованията тогава и сега надхвърлиха известното въ историята.

И все пакъ, не липсватъ надежди, че това положение, изкуствено създадено и крепено, не може да утрае. Ние сме въ надвечерието на опомняне. Това е отрадно и похвално. Средъ младежьта настжпи отрезвление. Ученици, ученички, студенти — бждащитѣ майки, бащи и управници на нашата страна — не странятъ, а търсятъ вече благословението на родната църква. **„Недоволни сме, — казватъ тѣ, — отъ довчерашната горда и надмена наука, която до вчера вѣрваше само въ експерименталнитѣ методи и само въ това, що показва микроскопа и телескопа".**

Ето единъ повикъ, ето сериозенъ конфликъ въ съзнанието на младото поколѣние, подобенъ на оня отъ времето, когато се е родилъ младенеца И. Христосъ. Днешния човѣкъ се кланя на новия си богъ — модерната техника — както нѣкогашъ й се е кланелъ и Цезаръ — само за това, защото тя му създавала удоволствия и му е удовлетворявала всички прищевки до степень да се почувства щастливъ. Вмѣсто щастие, обаче, днешния човѣкъ стигна да види и почувствува най-ужасната свѣтовна, финансова и икономическа криза. Въ сжщность тогава и сега, една чиста материалистическа цивилизация стигнала до своята най-висока точка, но немощна, не е въ състояние да удовлетвори духовнитѣ и интелектуални нужди на човѣка, който недоволенъ отъ досегашнитѣ резултати на едностранчивата култура, търси вечъ други пжтища и методи за изправление.

Този обратъ къмъ Бога, къмъ духовното, не е само у насъ, той е на всѣкжде, а най-вече въ Западно Европейскитѣ държави съ по голѣма и много по-стара култура отъ нашата.

На всѣкжде вечъ, човѣкъ търси своето щастие не само въ земнитѣ блага, които станаха причина човѣкъ за човѣкъ да стане вълкъ, и въ този си стремежъ обърнаха свѣта въ зверилници, а и въ духовнитѣ. Въ време, когато Русия — устроена по последната дума на материалистическата доктрина и духъ — се опитватъ съ огънъ и мечъ да унищожатъ вѣрата въ Бога, цѣлия културенъ свѣтъ, искрено, непринудително, но решително, търси Бога и защищава своята вѣра като найскжпъ залогъ и неземенъ даръ.

Ето, това е знамение на времето, което добре трѣбва да се разбере отъ насъ българитѣ. Както преди 2000 год. така и днеска свѣта иска мирно, пламено, мощно и сърдечно да запѣе **„Слава Богу въ висинитѣ, на земята миръ, между човѣцитѣ благоволение".**

Протоиерей П. Икономовъ.

Светата нощь.

Света, благословена рожденствена нощь! Нощь, когато е станало най-великото събитие на всички вѣкове, най-великото чудо, което сж очаквали ветхозаветнитѣ праведници, за което сж говорили пророцитѣ, въ което, по думитѣ на апостола Петра, „желаятъ да проникнатъ ангелитѣ", (1. Петра 1,12). Нощь, когато е слѣзълъ на земята Единородниятъ Синъ Божий, за да спаси грѣшното човѣчество и да го упжти въ пжтя на праведностьта и блаженството!

Кой може да я срещне безъ трепетъ и да не възнесе благодарствена молитва къмъ Небесния Отецъ!

Рождество Христово по преимущество е детски праздникъ. „Богъ, който многократно и многоразлично е говорилъ отъ старо време на човѣчеството", въ епохата на детинството му, таинствено говори и сега на детската душа и й се разкрива въ образа на Младенеца Иисуса въ условия, достжпни за разбирането на детската душа.

Невинното дете не знае страданието, не се нуждае и отъ утѣшение, не знае грѣха и не разбира великата тайна на Изкуплението, не знае смъртьта и не може да проникне въ истинския смисъль на Възкресението: но съ своитѣ чисти очи, въ които още се отражава сиянието на рая, то вижда множеството ангели средъ отворенитѣ небеса, съ ушитѣ си, не чували грѣшнитѣ звукове на земята, слуша тѣхнитѣ свети пѣснопѣния; и въ простотата на сърдцето си, пълно съ чиста вѣра въ Бога, заедно съ смиренитѣ пастири се покланя на Божествения Младенецъ.

Зората на християнството и зората на човѣшкия животъ иматъ много общо помежду си: около тѣхъ светятъ усмивки, сияе радость; надъ тѣхъ се издига безоблачно, звездно небе съ свѣтли ангели, съ хвалебно пѣние.

Но Рождество Христово, заедно съ това е и най-великъ праздникъ на материнството! Като се е въплотилъ отъ Дева, дошълъ е образътъ на безпомощенъ Младенецъ, който е повѣрилъ Своитѣ първи крачки на земята, като човѣкъ, на грижитѣ на земна Майка. Господъ е освѣтилъ и възвеличилъ материнството, благословилъ е радоститѣ и страданията, надеждитѣ и тревогитѣ, самоотречението и грижитѣ, сборътъ отъ които съставлява сжщностьта на живота на майката.

КРАЛЬ ПЕТЪРЪ

ПРЕДАНИЕ

Всѣки пжть именниятъ день на господаря Петра — на 29 ючий — минаваше въ Яшъ шумно и празднично. Сутриньта се разливаше радостенъ камбаненъ звънъ, гърмѣха съ топове, свиреше музика. Господарьтъ излизаше отъ двореца и отиваше въ църква, заобиколенъ отъ пъстрата лента на придворнитѣ. Напредъ вървѣха бързоходци, наредени по двама, въ алени антерии. Средъ тѣхъ — златнитѣ редове на гвардията, (пехотинци) съ пера на шапкитѣ. Великиятъ логотетъ носѣше господарския мечъ, а самъ господарьтъ яздѣше снѣжно-бѣлъ конь покритъ съ попона съ извѣзани на нея корона и вензелитѣ на господаря.

Народътъ стоеше на улицитѣ и приветсвуваше своя повелитель.

Но господарьтъ днесъ не чуваше ни виковетѣ, ни камбанитѣ, а яздѣше съ наведена глава. Презъ нощьта бѣше пристигналъ бързъ пратеникъ отъ посланницитѣ изъ Турция и донесе неутешителни известия. Посланницитѣ пишеха: „Да бжде волята Господня върху тебе, великий господарю, и върху насъ, предъ нашия смрътенъ часъ. Днесъ ние още виждаме бѣлия день, а утре нѣма да го видимъ. Султанътъ заповѣда утре рано да отсекатъ главитѣ ни„. . .

Много бѣше написано още въ това фатално писмо. Пишеха хора, които живѣятъ последния день отъ своя животъ, и въ тѣхнитѣ редове се чувствоваха жалба, сълзи и отчаяние.

Тържественото шествие се приближаваше къмъ храма. При входа стоеше стариятъ митрополитъ съ кръстъ въ ржце. Пѣеха пѣвцитѣ. При храма коньтъ на господаря се спъна, и ездачътъ едва се задържа на седлото. Очитѣ на господаря блѣснаха съ гнѣвни искри, той дръпна поводитѣ, пришпори коня и-тънки струйки кръвь се показаха на бѣлоснѣжнитѣ хълбоци на коня.

— Да ми се даде другъ конь! — резко каза господарьтъ на тълпата придворни, като скачаше на земята.

— Коньтъ се спъна . . . . лошъ знакъ, шушукаха наоколо.

Свърши се литургията. Господарьтъ съ първото мрачно изражение на лицето се приближи до митрополита и го помоли да отслужи панихида. Митрополитътъ се почуди.

— За кого?

— За моитѣ посланници въ Турция. . . тѣ вече не сж между живитѣ.

Подъ сводоветѣ на старата катедрала се раздаде скрьбното пѣние на панихидата. Господарьтъ, когато тя се започна, падна на колене. За що мислеще той? За своитѣ любими, близки хора, които умрѣха съ позорна смрьть, далече отъ родина, отъ всичко, що имъ бѣше скжпо и мило? Кой знае! . .

Вечерьта, въ двореца, господарьтъ се развесели малко и дори се шегуваше съ гоститѣ. А на другия денъ зараньта офицерътъ, който презъ нощьта бѣше въ дворцовия караулъ, изплашенъ и трепереще, разказваше, че когато въ двореца всички заспали, въ голѣмата галерия се появила сѣнката на покойния господарь. Тя преминала презъ галерията, спрѣла се предъ портрета на сина и дълго клатила глава. Що е било по-нататъкъ — офицерътъ не помнѣше.

— Ще се случи беда. . . ще стане лошо, — се разнасяше по цѣлия дворецъ, после премина въ града. Женитѣ поставяха въ връзка появяването сѣнката на господаря съ то,

Нека отговорностьта ѝ да е велика, задачата ѝ — сложна, трудовете ѝ — многоразлични, — тя може да черпи сила и мжжество въ убеждението, че Господъ нашъ Иисусъ Христосъ, Който е благословилъ въ лицето на Своята Пресвета Майка материнската любовь и грижа, ще я поддържа и укрепи, и ще ѝ внуши умение вѣрно да напжти с етото и многотрудно дѣло на възпитанието.

И нищо не свидетелствува за това тъй, както великото събитие на Рождество Христово!

Отъ кого другиго по-живо се усеща неговото чудно значение, ако не отъ майката, за която то внася нова пълнота и повече дълбокъ смисъль въ великата тайна на раждането, въ най-великата тайна на образуването на човѣшката душа!

Отъ кого по-силно се съзнава даруваното на хората щастие, ако не отъ майката, която е изпитала радостьта отъ раждането на детето, радость, за която Спасительтъ е казалъ, че тя изключва всѣка скръбь!

Отъ кого по-дълбоко се превъзнася Божието благоутробие, проявило се въ станалото чудо, ако не отъ майката, въ чиято безкористна и самоотвержана любовь къмъ своето детенце, най-вече отъ различнитѣ земни привързаности, се отражава неизказаната любовь на Небесния Отецъ къмъ човѣка!

Въ чия душа, ако не въ майчината, извикватъ по-радостенъ отзвукъ думитѣ на църковната молитва:

„Христосъ се ражда, славете!“. . .

Прев. свещ. Ст. п. Юрдановъ

Молитвата на земята.

Снѣжна поляна, тукъ-таме покрита съ храсти и малки дръвчета, постепенно преминава въ гора. Тихо, равно сияние на луната залива цѣлата поляна; свѣлината блѣсти и играе върху посипанитѣ съ снѣгъ вѣйки. Дълги прозрачно-сини сѣнки паднаха отъ храститѣ и дръвчетата върху снѣжната земя.

Днесъ има нѣщо ново, тържествено разляно въ мразовития въздухъ. Вѣтърътъ не върти снѣга, не чупи и не навежда клонитѣ въ гората. Всичко е тихо, всичко е величаво-спокойно и тайнствено-прекрасно. Природата като че ли чувства, че днесъ е светата нощь, нощьта на Рождество Господне, станало преди много вѣкове, въ бедната пещера на далечния Витлеемъ.

Младитѣ дръвчета и храсти, които за пръвъ пжть виждатъ зимния сънь на природата, които за пръвъ пжть сж на тоя праздникъ, съ очудване гледатъ и не разбиратъ какво става около тѣхъ, неразбиратъ и се прислушватъ

Днесъ тѣ, макаръ тънкитѣ имъ клончета да сж покрити съ скрежъ, не чувствуватъ никакъвъ студъ. И струва имъ се, че днесъ далечното прекрасно небе нѣкакъ-си е по близко до тѣхъ. Звездитѣ такива свѣтли гледатъ на земята, дългитѣ имъ трептящи лжчи се преливатъ отъ блѣсъкъ и като че ли се отражаватъ въ бѣлия пухкавъ снѣгъ, въ леднитѣ игли, повиснали по дърветата.

А широката ивица на отразената лунна свѣтлина днесъ нѣкакъ особено ярко и тържествено сияе върху ледената, като огледало повърхнина на езерото.

Правитѣ, тъмни, вѣчно зелени ели днесъ като че ли сж още по-зелени и по-радостни; тѣхнитѣ пухкави широко прострени клони, намѣста покрити съ блѣстящъ подъ луннитѣ лжчи снѣгъ, като че нѣщо шепнатъ.

Нѣщо непонятно, ново и чудно е разлѣно въ природата.

Изглежда, че днесъ и земята, и гората и замръзналото неподвижно езеро,и далечнитѣ прекрасни тихи звезди — всички се молятъ и се радватъ и очакватъ нѣщо.

И ето, като че ли въ отговоръ на очакването имъ иззадъ гората се раздаде протегнатъ ударъ на църковна камбана- следъ него втори, трети и после немлъкващи тържествено-радостни звукове изпълниха всичко и се понесоха въ въздуха.

И въ сжщото време чудно и тайнствено пѣние зазвуча въ небето.

Ангелитѣ славословѣха Рождеството на Господа. Тѣ пѣеха за свѣтлината, радостьта и мира, изпратени отгоре на хората на земята. . .

И цѣлата природа внимаваше въ чудното пѣние и бѣше като че ли храмъ и олтарь на тайнствено, невидимо за хората богослужение.

Сжщо като цжрковни кандила горѣха свѣтозарнитѣ звезди. Като полилеи сияеха посипанитѣ съ скрежъ храсти и дървета.

Земята се молѣше. Тихо зашумя облечената въ свѣтла снѣжна пелена гора, и безъ вѣтъръ, сами отъ себе си, тихо се наведоха дърветата. Въ тая нощь, пълна съ чудеса и тайна, светитѣ, нечувани отъ грѣшния свѣтъ пѣсни на ангелитѣ, се слѣха съ молитвата на настрадалата се земя.

Отъ година на година, въ великитѣ свети праздници земята пѣе и славослови Своя Творецъ.

Прев. свещ. Ст. п. Юрдановъ.

Новата международна 1933 г.

Отъ срѣднитѣ вѣкове и до днесъ калугеритѣ бенедиктинци, твърде много сж обога или френската и въ обще историята на цивилизацията съ своитѣ трудове изложения на всички събития, случили се презъ време на вѣковетѣ.

Въ началото на всѣки вѣкъ, тѣ сж съставяли най подробно, обосновано и критично историята на приключилиятъ се вѣкъ.

Грѣшка бихме сгорили, ако помислимъ, че тая история е подобна на тъй нареченитѣ хронологии или хроники, каквито и наши калугери, па и стари хора, сж писали, ей тъй, просто да се знае точно събитието и датата, когато се е случило. Тая история е обхващала цѣлия политически, социаленъ, литературенъ и църковенъ животъ, съ в ичкитѣ му проявления. и така критично и увлекателно изложено, щото никогашъ не е преставалъ да бжде интересенъ за ония, които обичатъ да четатъ историята на цивилизацията.

Благодарение на тѣхъ, много историци сж избѣгвали груби грѣшки. Всички знаемъ, че великата европейска революционна ера си води своето начало отъ известния въ историята XVI вѣкъ.

Френскитѣ историци Le Cler и Renau, признаватъ заслугитѣ на тия калугери, които въ своето историческо изложение отъ XVII вѣкъ, сж стигнали до логичното заключение, което въ последствие било потвърдено отъ други събития, какво че, згромолясването на федерализма и преобразованието на капиталистическата феодална държава къмъ края на XVI вѣкъ, водятъ следъ себе си коренни преобразования на цѣлия културенъ и стопански животъ.

Това значи, че не XVI, а XIV вѣкъ е началото на великата европейска революционна ера, тъй добре охарактеризирана отъ тия калугери въ тѣхното критично историческо изложение.

Днесъ, когато правимъ едно кратко годишно изложение за изтеклата 1932 год. не можемъ да не констатираме и да не кажемъ, че прогреса на цивилизацията отъ последнитѣ петь столѣтия що се изминаха отъ началото на тая **„революционна ера“** въ международнитѣ отношения не можаха да дадатъ оная сигурность, тъй необходима за мирното културно и свободно развитие на народитѣ, нито пъкъ на съвремената държава оная органическа структура, тъй необходима за нейния напредъкъ, нито на индивида, нито на социалния колективитетъ онова положение и условия — за щастливъ животъ.

Нима днесъ не се говори за: **„голѣми социални реформи“**, за нова **„икономическа структура“**, за премахване на **„митническитѣ ограничения“**, за реформа на съвремената държава, която да отговаря на индивидуалнитѣ и колективни нужди, за всеобщъ миръ чрезъ обезоржжаване, за международно сътрудничество и пр. . . ?

Всѣки день се повтаря формулата: **„Живѣемъ въ революционна епоха“**,и като че ли свѣта не е излѣзълъ отъ революционната ера, отбелязана отъ бенедектинцитѣ въ края на XIV вѣкъ. Свѣта е въ постоянна революция, защото нищо не остава въ своитѣ първични форми, сковано, замръзнало — а еволюира.

Всички говорятъ за миръ, но усилено си укрепяватъ границитѣ, гласуватъ много милиарди за флотъ и армия. Всички като че ли желаятъ война, която да разреши бърже и решително всички въпроси, но понеже не сж готови, отлагатъ тая работа за следъ може би 10—15 год, като презъ това време лъжатъ тонковцитѣ, че работятъ и искатъ миръ и по него умиратъ. **Конференцията за обезоржжене**, създади голѣми надежди и илюзии у насъ и на всѣкжде между широкитѣ народни маси, но не можа да намѣри многоочакваната формула за **„общо и окончателно обезоржжаване“**.

Най после въ Женевската конференция победителитѣ признаха правото и на победенитѣ, че по отношение въоржженията всички се ползватъ отъ равни права. Макаръ и по принципъ взето това решение не говори ли, не доказва ли, че всичко до сега е било фалшъ и лицемѣрие съ разнитѣ конференции, и че сега всичко трѣбва да почне отъ начало „d'асаро“?

Нова година, съ нова Европа, нови групировки политически и военни, нови въоржжения и безоржжения, но все пакъ всички за мира и свещенитѣ договори.

Ето благопожеланието на „Стоманенитѣ каски“ въ Германия по случай нов. 1933 год.

„Ние. . . имаме вѣра въ последната и окончателна победа на Германия. Никоя сила въ свѣта, дори и самия диаволъ не е въ състояние да ни изтръгне тая вѣра. Германия трѣбва да стане велика и пр.

Въ сжщия духъ се приветстватъ и французи, и сърби и ромжни и пр. Аспирации, празни илюзии, заплашвания . . . Ревизия на договоритѣ. Ето пъкъ повика на победенитѣ. Стига сме влачили веригитѣ на Ньой — викаме ний българитѣ... Долу репарациитѣ, неправдитѣ, насилията... долу правото на юмрука.

Миналата год. презъ декемврий Малкото съглашение се събра на конференция въ Бѣлградъ, за да излъжатъ съ декларация, че се чувстватъ достатъчно силни да бранятъ „свещенитѣ договори“ при все че държатъ 40 милиона подъ робство.

1932 год. бѣ и год. на тъй нареченитѣ **„договори на ненападения“**.

Такива сключи Съветска Русия съ Полша, Франция, и балтийски страни. Опита се и Румъния, оба не успѣ защото Бесарабския въпрос е откритъ. Това не пречи на С. С. С. Р. да вика: искаме **„свѣтовна революция“ „онищожаване на буржуазнитѣ страни“ и смърть на капитализма“ изгонване Богъ отъ християнскитѣ църкви и отъ вселената“** 1933 год. е обявена отъ Полша за **„свята година“**. Презъ тая година ще се празднува 19 вѣка отъ Смърьта на Христа, и ще бжде посветена на борби противъ езичеството, поквара та и пр...ще почне на 2 Априлъ 1933 год. и ще свърши на 2 Априлъ 1934 год. Изтеклата 1932 г. въ международно отношение се означава и съ усилията на всички културнни страни да се борятъ противъ безбожничеството насаждано отъ комуниститѣ, и онова зло, което застрашава социалнитѣ и културни придобивки на сегашния вѣкъ.

Дали 1933 год. ще бжде мирна или войнствена, година за върховно възраждане и международно сътрудничество между културнитѣ и цивилизовани народи, противъ съвременото езичество и варварство. . . ще покаже бждащето.

Ние сме длъжни да бждемъ готови за една подобна борба—въ защи-

---

ва, че коньть се спъна около катедралата, клатѣха глава и въ смущение очакваха всѣки слѣдващъ день. Отдавна бѣше настжпилъ юлий. Слънцето изгори всички посѣви, храни, и страната я заплашваше неплодородие. Напраздно съ тайна надежда гледаха къмъ небето. Небето бѣше синьо прозрачно, слънцето палѣше нетърпимо. Малкитѣ рѣкички пресъхнаха. Хората ходѣха печални, забъркани. . .

Еднажъ по пладне по яшкитѣ улици премина като стрела войникъ — и спре своя покритъ съ пѣна конь предъ двореца на господаря. Войникътъ донесе потресна новина: турцитѣ и татаритѣ вече преминали границата на Молдавия и отъ две страни настжпватъ къмъ Яшъ,

По заповѣдь на господаря започнаха бързо да поправятъ градскитѣ стени, въ бойницитѣ настаняваха но- ове. По улицитѣ минаваха отряди войски.

Презъ нощьта въ двореца стана съветъ.

— За началникъ на цѣлата войска назначавамъ Ионела Путерника, — обяви господарьтъ.

Ионелъ Путерникъ стана отъ мѣстото си и наведе предъ господаря бѣлата си глава. Постоя една минута и после тихо попита:

— А нима не ти, господарю, ще поведешъ своята войска?

Тоя въпросъ смути господаря.

— Азъ трѣбва да остана въ столицата, така е нуждно А ти ще отидешъ срещу неприятелитѣ и,съ Божията помощь, ще ги отблъснешъ

— Господарю! — значително произнесе Путерникъ. – Азъ съмъ старъ войникъ и не се боя отъ смъртьта. Не еднажъ съмъ гледалъ лиц то ѝ, и много мои другари паднаха покрай мене отъ славна смъртъ. И сега не се боя да отида и ще отида срещу врага, но войската води ти самъ, господарю. Народътъ е смутенъ духомъ отъ неплодородието и болеститѣ. Войницитѣ сжщо ще воюватъ съ свито сърдце, а ако ти ги поведешъ, тѣ ще бждатъ по-спокойни.

Господарьтъ се колебаеше. Той съзнаваше, че старецътъ е правъ, но не искаше да излиза отъ Яшъ: имаше скрити много съкровища въ подземията и въ тайни мѣста, и алчниятъ господарь се боеше, да не ги разграбятъ.

— Добре, — каза той. — Утре зараньта ти ще излезешъ съ войеката, а азъ после ще ви настигна. . . по пжтя.

Съветътъ продължаваше. Старецътъ Путерникъ въздъхна и си спомни покойния господарь, който въ биткитѣ се хвърляше въ опаснитѣ мѣста и падна въ боя отъ татарска стрела.

II.

Молдовската войска биде разбита въ сражението на брѣга на р. Прутъ. Напраздно лекитѣ кавалеристи подъ командата на Путерника се хвърляха въ бѣсни атаки. Стариятъ войвода биде раненъ нѣколко пжти. Само силниятъ дъждъ прекрати схватката. Путерникъ реши да отстжпи отъ рѣката, да се окопае и чака пристигането на господаря съ подкрепа.

Господарьтъ пристигна презъ нощьта. Като узна за сражението и многото убити, той се нахвърли върху воеводата:

— Какво си направилъ ти съ моята войска?! Ти. . .

— Благодари на Бога,—сурово го прекъсна старецътъ, — че поне тия които виждашъ, останаха живи.

Господарьтъ се успокои и започна да разпитва за подробноститѣ,

та на татковината ни, на църквата ни: борбата противъ комунистическата безбожническа напасть, борба противъ чуждитѣ агенти провокатори, борба противъ сектантитѣ: борба за национално и духовно възраждане.

За това пъкъ е необходимо да се справимъ съ моралнитѣ и материални сили съ които разполагаме. Честита нова 1933 г.

Протоиерей П. Икономовъ

Свещ. Хр. п. Михаиловъ

Къмъ творчество.

Убеждение и наше и чуждо бѣ, че нашиятъ български народъ притежава качества, каквито рѣдко други народи иматъ: едно чисто, естествено съзнание за моралъ, добро държание, почить, пестеливость и особено гостоприемство. Тази мисъль подчертаха и нѣкои френски и английски пжтешественици, преминали презъ България миналия вѣкъ, въ годинитѣ на робството. И човѣкъ сега ако отиде въ нѣкое наше село, съ тжга го казвамъ, ще намѣри живота на нашия селянинъ коренно измѣненъ: тукъ е и бездѣлието, и пиянството, и побоищата въ кжщи, и убийствата по друмища и сокаци — нѣща непознати на народа ни само преди 40 50 години. Пжтя надолу е по-лекъ отъ този къмъ възхода. По първия пжть човѣкъ слиза безъ усилия, а за втория се изисква да впрегнешъ тритѣ сили на човѣшкия духъ — ума, чувството и волята. По първия пжть се качвашъ на обществената стълбица чрезъ искане на права и привилегии, — по втория пжть — чрезъ [illegible] и задължения Първия пжть [illegible] къмъ хаосъ, втория къмъ единение и творчество.

Голѣма часть отъ народа ни, предимно селския, върви сега по първия, лекия пжть. Следъ като надвечерь каже: „жена, прибери добитъка, а азъ ще отида за малко до дюкяна“, селянина се отдава на осждително бездѣлие и пиянство. И ако се вѣрва на една статистика, помѣстена въ единъ вестникъ, че малобройния български народъ годишно изпивалъ за четири милиарда лева алкохолъ, то това ще рече че ние сме станали единъ пиянски народъ, какъвто били едно време аваритѣ, чийто пратеници дошли при царь Крума и му казали, че тѣхниятъ народъ загиналъ поради пиянството си.

По кръчми и кафенета, селянинътъ губи и другитѣ си възхвалени по-рано качества: пестеливость, моралъ и гостоприемство. Тукъ на дюкяна той става по-хитъръ, а не по-мждъръ. А да си пжтникъ и замръкнешь въ село, мжчно ще се намѣри човѣкъ да ти даде безплатенъ подслонъ и храна. Губимъ като народъ отъ день на день ценнитѣ качества и припечелваме гибелнитѣ. А да се отвърнемъ отъ тоя пжть има начини. Нека се създадать по добри условия за учителя и свещеника въ село и нека разнокалибренитѣ партизани спратъ да късатъ народа ни на партии и насаждатъ въ душата му недовѣрие на едни къмъ други и поливатъ корена на хаоса, който скоро може да порастне и засѣнчи всички. И тѣзи зимни дни и дълги нощи по-добре е да се прекарватъ въ работата за духовенъ и материаленъ издигъ на България, нежели въ бездѣлие и лентяйство. Добре е да се помни мисъльта на древния римлянинъ Сенека: **„Колкото по-добре се възползувама отъ деня днесъ, толкова по-малко зависими ще бждемъ отъ него утре“.**

Пжтьтъ е тѣсенъ, трънливъ.

По Златоуста

Труденъ билъ пжтя, по който апостолитѣ повели хората християни, много труденъ и мжчнопроходимъ. За да върви съ успѣхъ въ този пжть, душата, трѣбвало да бжде будна, добромислеща и въ всѣко отношение безупречна. Затова и Самъ Христосъ нарекълъ този пжть труденъ, тѣсенъ. Християнитѣ не трѣбвало да живѣятъ като езичници безъ страхъ и грижа въ безсрамни дѣла, въ пиянство, преяждане, разкошъ и доволство. Тѣ трѣбвало да обуздаватъ своя гнѣвъ, да укротяватъ неприличнитѣ пожелания на плътьта, да презиратъ богатството, да пренебрегватъ славата и да стоятъ надъ завистьта и клеветата. А какви трудове искатъ тѣзи подвизи, това знаятъ онѣзи само, които ежедневно се борятъ съ страститѣ.

*

Кажи ми, кое е по-свирепо отъ нечистата похоть, която като бѣсно куче непрестанно се хвърля върху насъ, всѣки день ни безпокои и принуждава душата да бжде постоянно на щрекъ? Кое е по-мжчително отъ гнѣва? Удоволствие е да отмъстишъ на онзи, който те е обидилъ, но това не се позволявало. Какво казвамъ, не било позволено да отмъстишъ на онѣзи, които те обиждатъ ли? Не! Трѣбвало даже да облагодетелствуваме онѣзи, които ни обиждатъ, да благославяме злословящитѣ ни, да не произнасяме никаква оскърбителна дума. Лесно ли е това? Цѣломждрието пъкъ трѣбвало да се показва не само видимо на дѣло, но и въ помислитѣ. Нуждно било да се въздържашъ не само отъ нечисто дѣло, но и отъ нечистъ погледъ, та даже да не поглеждашъ съ наслада хубави женски лица, тъй като и за такъвъ погледъ можело да бждешъ тежко наказанъ.

*

Такава голѣма е войната отъ вънъ, великъ страхъ отъ вжтре, отъ самия себе. Нуженъ е много трудъ за да се вършатъ добродетели.

Ние, читателю, вършимъ ли този нравственъ подвигъ, правимъ ли усилия да го вършимъ? Или когато попаднемъ въ срѣда на глупави присмивачи, даже не смѣемъ да кажемъ, че вѣрваме въ Христа? А когато идемъ въ църква, стжпваме гордо, гледаме всички да ни видятъ и да разберать, че **ние сме благоволили да дойдемъ на църква?** Дали не сме християни само по име, по обичай, по наследство, по списъкъ, а въ душата си сме нови езичници? Защото не може спокойниятъ, безгрижниятъ да тъне въ съмнение и пренебрежение къмъ повелитѣ на вѣрата, да гази изъ блатото на грѣха и порока и да се нарича християнинъ.

Пжтьтъ е труденъ, тѣсенъ. Само избранници, герои на вѣрата, аристократи на духа, само тѣ вървятъ изъ тѣсния пжть на истинския животъ. Но и ние съ тебе сме призовани на сжщото. И отъ насъ се чака подвигъ за вѣрата.

Свещ. Д. Попвасилевъ.
Шуменъ.

Нравственото учение на Исуса Христа.

Въ последната книга (5.) на „Философски прегледъ“ професоръ Д. Михалчевъ разглежда книгата на професора по Богословие г. Г. Пашевъ „Нравственото учение на Ис. Христа“. Нѣмамъ намѣрение да защитявамъ това съчинение първо, защото проф. Пашевъ и самъ — по-добре отъ мене — ще стори това, и второ, защото рецензентътъ проф. Михалчевъ хвали доста тази книга.

Ще спра вниманието на нашитѣ читатели само върху една Михалчева мисъль.

— **„Отъ нигде не следва, че само религиознитѣ съзнания сж годни да бждатъ морални“.**

Тази мисъль отрича и приема твърде много нѣща **тъй общо,** че обикновения читатель, незапознатъ съ сжщината на работата и стила на автора, може да смѣси утвърждението съ отрицанието. Щомъ е вѣрно това, което г. Михалчевъ твърди, следва, че и „нерелиознитѣ съзнания могатъ да бждатъ нравствено настроени“. Два въпроса се пораждатъ въ всѣко съзнание въ връзка съ тази мисъль: първо, съ коя нравственость може да бжде въоржжено нерелигиозното съзнание и второ, — де е **статистиката,** която днесъ отдѣля разнитѣ видове съзнания.

– Вѣрно е, признава г. Михалчевъ, че съ изтъкване на безкористната любовь и на безкористното дѣло, като основи на нравственъ животъ, Христосъ възвѣсти това, **което е вѣчно въ всѣко морално деяние и въ всѣки нравственъ подвигъ**“. (стр. 478). Е, добре, ако безкористието въ любовьта и дѣлата е вѣчна основа на нравственость, коя друга нравствена система може да възвѣсти нова основа, и чрезъ нея да създаде (вънъ отъ религията) нерелигиозно нравствено съзнание? Единъ философъ отъ величината на г. Михалчева нѣма право да подхвърля подъ формата на далеченъ намекъ разрешението на подобни важни проблеми.

Азъ не твърдя, че нѣма нерелигиозни хора въобще. Но всѣки, който специално е изучавалъ този проблемъ, ще се осъмни, дали по въпроситѣ за практическата нравствена дейность на хората, особено въ страни, отъ дълги години приели християнството, може да се намѣри свободно отъ религиозно влияние съзнание. И ако теоритически, въ своитѣ философски изводи, нѣкой е отишълъ не само до отрицание на религиозната но и на всѣка друга нравственность, това не значи, че на практика този почтенъ философъ става врагъ на човѣчеството. Вѣрно е, че въ подобно съзнание има раздвоение и противоречие между възгледи и дѣла. Но въ решителнитѣ моменти на дѣловия животъ, връхъ взема често пжти възпитанието, привичката, религиознитѣ принципи, запомнени още отъ коленетѣ на майката християнка и възпитателка. То се знае, че конфликтътъ ще бжде голѣмъ и ще се изостря толкова повече, колкото по-ясно теоритически е възприетъ възгледа за нравственность вънъ отъ религията.

Кой е този възгледъ?

Справедливо г. Михалчевъ подчертава различието между християнския възгледъ за естеството на нравственостьта и онова, което разнитѣ научни теории ни казватъ по сжщия въпросъ. За науката нѣма добро и зло. Това става особенно ясно, като обърнемъ внимание върху произхода на нравственитѣ чувства споредъ науката. Какво сж тѣ? Безспорно не „даръ отъ Бога“. Тѣ иматъ сжщо такъвъ естественъ произходъ, казано най-общо, какъвто иматъ всички останали психични особености у човѣка. Наредъ съ разумъ и воля, чувствата (и нравственитѣ) сж продуктъ на материята подхвърлена на два голѣми природни принципа: Законъ за самосъхранение и законъ за продължение на рода, или както нѣкой ги прилага по отношение нравственностьта: егоизъмъ и алтруизъмъ.

Подъ влияние на тия два принципа, у човѣшкия родъ, въ продължение на хиляди години постепено, естествено, нормално се развили инстинкта, настроение и чувство, едни отъ които ние наричаме днесъ нравствени, други ненравствени. Но отъ гледището на историята, на естествения произходъ на всички тия чувства ние нѣмаме обсолютно никакво право да даваме преднина на едни инстинтки (чувство на дългъ, героизъмъ, себеотрицание) предъ други (алчность, страхливость, егоизъмъ и т. н.). Едни и сжщи природни действия върху материалнитѣ въодушевени организми създаватъ и еднитѣ и другитѣ. И колкото по-дълбоко и ясно сме проникнати отъ съзнание за пълното безразличие отъ научно гледище между разнитѣ инстинкти и чувства, толкова по-мжчително става у насъ раздвоението между теория и практика.

Свещ. Е. п. Иордановъ

Печатница Д. Тодоровъ — Варна

а следъ това назначилъ за утрешния день битка.

На утрото войската се построи въ боенъ редъ и очакваше господаря, но него го нѣмаше.

Погледнаха въ палатката му, — тамъ бѣше само мечътъ му. Търсѣха го по цѣлия лагеръ, но безрезултатно: господарътъ бѣше избѣгалъ. Когато стариятъ воевода узна за това, той се олюля. Въ ума му не можеше да се побере чудовищната мисъль за измѣната на господаря.

— Може би господарътъ е задъ лагера? — попита той околнитѣ.

— Не. Избѣга.

Тогава воеводата се приближи къмъ войницитѣ.

— Братя! — каза той съ звънливъ гласъ. — Братя! Нашиятъ господарь е страхливецъ. . . Той избѣга и ни остави. . . Проклятъ да бжде! А ние ще се биемъ съ врага и ако умремъ, слава намъ!

— Слава! Слава! — се раздадоха викове наоколо. — Ти бжди нашъ господарь!

Презъ нощьта отрядътъ биде унищоженъ отъ турцитѣ. Спасиха се нѣколко души, които отнесоха смъртно ранения воевода въ Яшъ.

А господарьтъ въ това време бѣгаше къмъ столицата съ двама свои приближени На единъ отъ кладенцитѣ, по пжтя за Яшъ, пжтницитѣ решиха да напоятъ конетѣ. Силно палѣше слънцето. Наоколо въ изгорената степь нѣмаше душа, само при кладенеца на камъкъ седѣше старецъ съ обгорѣли отъ слънцето лице и ржце и отворени гърди. Той бѣше босъ и въ ржцетѣ си държеше тояга. Господарьтъ го забѣлѣза и го попита:

Кой си ти и кжде отивашъ?

— Отивамъ, кждето ми очи видятъ! — бавно отговори старецътъ съ хрипкавъ, клокочещъ гласъ и внимателно погледна господаря; и като помълча малко, продължи:

— Гнѣвътъ Божий лежи върху тебе. Ти ще започнешъ да строишъ и не ще свършишъ, и дѣлото на ржцетѣ ти ще се развѣе, като праха на пжтя.

— Лудъ старецъ! . . . . процеди презъ зжби господарьтъ.

Господарьтъ пристигна въ Яшъ ноще. Незабелѣзанъ проникна въ двореца, а на разсъмване отпжтува отъ Яшъ съ жена си; следъ него се протакаше обозъ съ скжпоценноститѣ на господаря. Самъ той преживѣваше сложно и тежко чувство. Въ душата му се влѣ смъртенъ ужасъ. Струваше му се, че неприятелитѣ ето ще го настигнатъ и ще го убиятъ.

Пжтуваха ноще, а презъ деня се криеха въ доловетѣ и ямитѣ, подъ клонеститѣ стари върби край рѣкичкитѣ, или пъкъ въ гората. Господарьтъ следваше пжтя за Влахия. Рано на хоризонта се мѣркаше тъмната фигура на ездачъ, турчинъ или татаринъ. На третата нощь навлѣзоха въ голѣма гора близо до Прутъ. Въ въздуха се чувстваше близостьта на рѣката и нощната прохлада. На малка поляна въ гората бѣше накладенъ огънь. Около него се виждаха нѣколко черни фигури. Господарьтъ се спрѣ.

— Иди узнай, — обърна се той къмъ едного отъ спжтницитѣ си, — кои сж тия? Неприятели или приятели?

Оказа се, че това бѣха жалкитѣ остатъци отъ молдовския отрядъ. При огъня на одеяло лежеше току-що издъхналия отъ раннитѣ си старъ воевода. На лицето му лежеше отпечатъкътъ на смъртьта. То бѣше спокойно, сурово и не по земному тържествено. Господарьтъ се приближи до покойника и дълго гледа

Prof. D-r I. Klug.

Отдаването на Бога.

(4)

Религиозниятъ животъ е поболѣлъ не малко хора отъ тия, които го водятъ, защото той е, тъй да се каже единъ животъ безъ всѣкаква система. За да отстраня всѣкакво съмнение, тукъ азъ ще кажа: Религиозността е много повече отъ всѣкаква система отъ форми и формули, правила и предписания. Тя е една **благодатна есенция,** която съ своето благоухание — взаимствано отъ вѣчностьта, трѣбва да изпълни цѣлия животъ. Тя е лѣкарство, което лѣкува и съдържа здраве. Отъ голѣмо значение е обаче въ какво количество е дадена и употрѣбена тая есенция, както и до какъвъ градусъ на сила е достигнала въ своето употрѣбление. Религиозниятъ животъ на мнозина е скокообразенъ и своеволенъ който отхвърля всѣкаква съразмѣрность и форма. Днесъ и утре гори той като нѣкоя олтарна свѣщь, която отъ внезапенъ вѣтъръ може да угасне — или седмица двѣ и угасва както кандилото на нѣкоя бедна душа останало безъ масло. Въ действителность насъ ни е необходима една съразмѣрность, единъ строгъ редъ, безъ всѣкакво случайно нарушение и неразположение. Единъ редъ, обаче, какъвто водятъ монаситѣ въ непрестано пѣние на псалми при тѣхната катадневна работа, въ служене на блескави литургии и тълкуване на Евангелието ние, разбира се, не можемъ да водимъ.

Но ние трѣбва да почваме всѣки день съ **сутрешна молитва.** Дали тя ще бѫде известна формулирана молитва, което е по-добре, или единъ свободенъ разговоръ, нѣщо като диалогъ съ Бога — това свободно е предоставено на всѣки единъ.

Вечерь ние **трѣбва** сѫщо да свършваме деня съ една **вечерна молитва.** Най хубавитѣ молитви, които познаваме, сѫ даденитѣ въ молитвеника, но все пакъ всѣки може да разговаря по свой индивидуаленъ начинъ съ Бога. Достатъчно е да може да изследва своята съвесть съ двата въпроса: Направихъ ли азъ днесъ нѣкаква радость на Бога? Подчинихъ ли се съзнателно и свободно на Неговата **свята** воля? И ако така почза и свърша всѣки **день,** то той ще има своитѣ здрави и красиви рамки—рамки, които заключаватъ въ себе си една картина отъ достойна за Бога дневна работа. И тая катадневна работа съвсемъ не ще бѫде една кѫса вълшебна формула, а Божия формула, която казва: **Изпълни дългътъ на всѣки единъ часъ!** Тукъ лежи много повече задължения, отколкото развитие на една чиста, естествена човѣшка сила. И така, само по себе си ще почнатъ да се редятъ добритѣ дни, изпълнени съ топли молитви — много по-добри отколкото безбройнитѣ въздишки и стенания, които ние бедни човѣци обикновено правимъ, вмѣсто да кажемъ: „Господи, по-скоро побързай, да ми помогнешъ въ моето затруднение“ или: „Татко, ако е възможно, направи да ме отмине тая чаша! Все пакъ, нека бѫде Твоята воля, но не моята!“

Това което сега искамъ да ти кажа и което бихъ желалъ да видя напечатано съ червени букви, както рубриката въ църковнитѣ книги е: **Спазвай святостьта на недѣлнитѣ и празднични дни** — като посещавамъ св. литургия! Освѣти твоята недѣля, азъ те моля за това! Поднеси твоята катадневна работа, грижи и нужди предъ олтаря, като обърнешъ твоитѣ катадневно изпрашени рѫце въ молитвени рѫцѣ на вѣчниятъ и най висшиятъ свещенослужитель Христа, който стои предъ своя Отецъ, като нашъ ходатай. Това може би ти е неудобно, — но помисли за горчивиятъ пѫть на твоя Спаситель къмъ Голгота, както и за последниятъ твой пѫть, който ти единъ день съвсемъ самичекъ ще трѣбва да изминешъ! И каква у еха ще ти бѫде, ако можешъ тогава да кажешъ: „Господи, какъ само очаквахъ сѫбота, за да прекратя моята катадневна работа! Азъ те посещавахъ всѣки недѣленъ и празниченъ день въ твоя светъ храмъ — посети и Ти мене сега и ме постави въ едно отъ многото жилища на твоя Отецъ, дето има вѣченъ праздникъ и покой!“ Самото почитане на недѣлята и празничнитѣ дни обаче коства понѣкога жертви, но знай, че твоя Богъ не изисква жертви извънъ силитѣ ти. И че колкото и да е Богъ на святата благодать, то все пакъ съвсемъ не е единъ Богъ на съображенията, удобствата и неодържанитѣ обещания. Той не е сѫщо единъ горски, езически, планински или морски Богъ, на който човѣкъ може да служи съ възхищение отъ природата. Не забравяй твоя недѣленъ и празниченъ день! Помисли че човѣкъ не живѣе само съ катадневенъ хлѣбъ и недѣленъ обѣдъ, но и съ словото Божие.

Единъ единственъ само хлѣбъ — хлѣба и виното на Св. Причастие е храна а, която желае душата И щомъ като споредъ думитѣ на Бога, Духъ свети слиза чрезъ Св. Литургия и освещава хлѣба и виното въ плътъ и кръвь Христови, тогава чрезъ причастие о ти ставашъ едно истинско благодатно дете на вѣчния Баща. Най-надарения и благороденъ човѣкъ съ свои собствени сили може да стане само едно по-добро слънчево, свѣж , радостно природно дете — и нищо повече. Едно благодатно обаче дете може да стане само чрезъ благодатьта Божия. Нейната богата и хубава форма дохожда изпърво чрезъ Св. Кръщение, после чрезъ изповѣ ьта, която наново очиства отъ грѣховетѣ свежо бѣлата кръщелна одежда и приготвя за Св Причастие. Тогава направи си тукъ единъ планъ за вземане на Св. Причастие — идеалниятъ Християнинъ трѣбва да се причастява всѣки постъ. Но азъ не съмъ идеаленъ християнинъ, ще кажешъ може би? Тогава причастявай се поне за коледа и великдень! На петдесятница моли се да те освети Духъ Свети, който чрезъ причастието сѫщо влиза въ тебъ, като се допира дори до твоитѣ устни. И кой би могълъ да се моли по-добре отъ тоя, който чрезъ Св. Причастие се е съединилъ съ Бога на живота и смъртьта — Царя на вѣчностьта?

Азъ искахъ до тукъ да ти дамъ една здрава нас ка въ твоя религиозенъ животъ. Дали ти си дете или възрастенъ, мѫжъ или жена, висшистъ или неграмотенъ, богатъ или беденъ — струва ми се, че съ моя съветъ съвсемъ не надминахъ мѣрката на златната срѣда. Само че при всички обстоятелства на твоето самовъзпитание дръжъ се винаги въ тая мѣрка — тогава само ще надминешъ само по себе си мѣрката на златната среда и надявамъ се, ще достигнешъ мѣрката на съвършенството!

Ек. Д ръ Панайотова

Църковно-народенъ съборъ въ Ромжния.

Миналата година презъ месецъ септемврий станаха изборитѣ за делегати за църковно народния съборъ въ съседната наша православна страна Ромжния. На 4. октомврий при особено тържествена обстановка конгреса бѣ откритъ лично отъ Патриарха. Даваме тукъ нѣколко сведения, извлечени изъ доклада — изложение и отчетъ на този последния.

Споредъ последното преброяване, извършено презъ 1931 год. Ромжния има 18,120,317 жители, отъ които 12,231,000 православни християни, 1,250,000 християни униати; 1,500,000 християни католици, 369,000 евангелисти и лютерани; 75,000 унитариани; 250,000 мохамедани; 30,000 бабтисти; 15,000 арменци; 18,000 липовани, останалитѣ сѫ студенти по библията; петдесятници; покаени, назаринени; стундисти; евангелисти отъ последния часъ и др.

По народность:

74.4% сѫ ромжни, 8,4% унгарци; 4,3% немци; 5% евреи; 1.5% българи 1% турци; 2% разни народности около 5½ меншества.

Православни енории 8251, отъ които 715 градски и 7536 селски, съ 10 624 енорийски храма. Архиерейски намѣстничества 158, свещеници 8,496, отъ които 7,192 сѫ платени отъ държавата, 476 получаватъ заплати отъ частни фондове и 468 които не получаватъ никакви заплати.

По образование:

28 души свещеници, доктори по богословие, платени отъ държавата;

68 души свещеници доктори по богословие платени отъ частни фондове;

891 души свещеници свършили богословската академия, платени отъ държавата;

386 свещеника свършили Духовна академия платени отъ частни фондове;

1591 свещ. свършили богословски институти;

926 свещ. свършили Семинария съ 10 класа;

2364 свещ. свършили семинарии съ по 7—8 класа;

1414 извънредна класификация, стари свещеници съ 4—6—7 класа.

Вънъ отъ тия свещеници имало още 196 монаси на Енорийска служба и 69 диакони при Катедралнитѣ църкви и монастири; 2 свещеника въ Баденъ-Баденъ (Германия) и Парижъ (Франция) и др. второстепени въ чужбина—Америка и другаде.

Вакантни енории почти нѣмало. Гдето се овакантяло енория, явявали се по 10—15 души академисти. Семинариститѣ отъ 2 год. не се допущатъ до рѫкоположение.

Имало 10.972 пѣвци, отъ които 9184 платени отъ държавата и 1788 платени отъ частни фондове.

По образование.

49 пѣвци-диакони изъ Бесарабия 6550 пѣвци свършили специалнитѣ пѣвчески училища, консерватории, семинаристи и пр., 2859 безъ специални училища.

За да се откриела градска енория, трѣбвало да има най-малко 400 семейства, а селска 200 семейства. За въ бѫдаще щѣло да се рѫкополагатъ свещеници — само за вакантни енории, платени отъ държавата и съ висше богословско образование. Свещеницитѣ сѫ били дисциплинирани и готови да изпълнятъ своята мисия средъ ромжнския народъ.

Патриарха иска въ отчета си намаления на сѫдебнитѣ инстанции отъ три на две; странитѣ да нѣматъ право да пишатъ повече отъ 4—5 свидетели. Сѫдиитѣ да бѫдатъ назначавани, а не избирани. Рѫкоположенитѣ свещеници да нѣматъ право (при овдовяване) да сключватъ граждански бракове и пр.

Богословски факултети.

Черновицъ	съ 10	проф.	и 381	студ.
Кишиневъ	„ 12	„	и 341	„
Букурещъ	„ 10	„	„ 1500	„

Богословски академии.

Арадъ	съ 6	проф.	106	студ.
Каранабешъ	„ 6	„	130	„
Клужъ	„ 6	„	122	„
Орадия	„ 6	„	96	„
Сибиу	6	„	„ 122	„

Всички семинарии съ 8 класа били 18, сега ги намаляватъ на 10. Извънъ бюджета имало една семинария Хушъ и една въ Дорохеи. Къмъ тѣхъ сѫ прибавя и частната семинария „Митрополитъ Нифонъ“, която се издържа отъ своитѣ частни фондове.

Букурешката митрополия е изпратила двама отъ най-способнитѣ семинаристи да следватъ богословие въ Атина и двама въ Варшава; 10 души въ Стразбургския римокатолишки богословски факултетъ; 2 да следватъ протестантския факултетъ въ Стразбургъ; 4 да следватъ въ Парижкия богословски протестантски факултетъ; 1 въ Иерусалимъ и 2 въ Монтпелие Всичко 23 души

лицето му, после се обърна и се метна на коня си . . .

Огънятъ гаснѣше. Бѣше мѫчно въ гората на купчината хора предъ лицето на умрѣлия старецъ. Изрѣдко се дочуваха отдалечени, глухи тътнежи на гръмотевица. Задушливата нощь грижливо пазеше нѣкаква велика тайна.

III.

Яшъ биде разрушенъ до основи отъ неприятеля. Тамъ, дѣто по рано бѣха дворцитѣ, цъвтѣха градини — стърчаха следи отъ пожаръ, гибель и разрушение. Дълго и бавно се поправяше страната следъ поражението, дълго бащитѣ и майкитѣ оплакваха загиналитѣ си деца, дълго се чуваха клетви по измѣнника-господарь, и звучаха тѫжни и жални пѣсни.

Господарьтъ живѣеше отамотенъ на брѣга на Прутъ. Жена му умре, близкитѣ му хора почти всички се разбѣгаха. Остана само стариятъ, суровъ гайдукъ (войникъ).

Господарьтъ се боеше отъ хората, избѣгваше пѣснитѣ и скриваше отъ всички името си.

Често той прекарваше луннитѣ нощи на брѣга на рѣката. Предъ него, задъ планинитѣ, въ тъмната далечина бѣше неговата нѣкогашна столица; тамъ по-рано прекарваше животъ, пъленъ съ слава и ярка радость. Чудноватитѣ очертания на дърветата и храститѣ, осветени отъ луната, приличаха на сѣнкитѣ на бившитѣ му съратници, дошли съ укоръ при своя предатель.

Бавно се влачеха вълнитѣ на Прутъ. По нѣкога изплѣсква риба, — и следъ това пакъ е тихо, и се чува само еднообразниятъ шумъ на водата.

Въ една такава нощь дойде въ главата на господаря мисъль да построи черква на мѣстото на нѣкогашната битка и съ това да заглади вината си предъ родината.

Дълго се строи църквата Всичкитѣ си съкровища вложи господарьтъ въ тази работа. И съ нетърпение очакваше онова време, когато ще се чуе първия камбаненъ звънъ.

Земята побѣлѣ отъ снѣгъ: настѫпваше Рождество. Постройката бѣше на привършване.

Въ надвечерието на Рождество господарьтъ отиде въ черквата и по пѫтя срещна сѫщия оня старецъ, който въ деня на бѣгството му предсказа, че дѣлото на рѫцетѣ му ще се развѣе като прахъ на пѫтя. Старецътъ бѣше пакъ такъвъ слабъ и дрипавъ. Като видѣ господаря, той се стдръпна и каза съ пророчески гласъ:

— Ти ще започнешъ да строишъ и нѣма да свършишъ, и дѣлото на рѫцетѣ ти ще се развѣе като прахъ на пѫтя.

— Махни се! — завика въ бѣсъ господарьтъ и се хвърли върху стареца, но той изчезна.

При черквата се събраха много отъ околнитѣ селени. Щомъ господарьтъ се приближи, — изтрѣщя страшенъ гръмъ и църквата рухна.

Господарьтъ смутенъ въ ужасъ гледаше какъ се рушаха стенитѣ, съ трѣсъкъ падаха камънитѣ, като погребваха мечтата на строителя — и душата му я посети безумие.

Съ дивъ вой, хваналъ се за глава побѣгна той въ степьта отъ разрушената църква и запѣ безумна пѣсень.

И въ звуковетѣ на тая пѣсень имаше велика скрьбь, мѫка и отчаяние.

Печатница Добри Тодоровъ Варна.

въ чужбина — изпратени и подържани само отъ Букурешката митрополия съ специално поржчение най-основно и подробно да изучатъ Библията а най-вече Новия Завѣтъ.

(Следва).

Протоиерей П. Икономовъ.

Похвална инициатива.

Въ редакцията ни се получи следното писмо.

Уважаеми Г-нъ Редакторе,

Моля помѣстете въ издавания отъ Васъ в. „Хр. Защита" долнитѣ редове за назидание и подражение.

Една недѣлна зарань, енорийския ни свещеникъ, младъ и енергиченъ и много уважаванъ отъ насъ, ни съобщи, че сржщия день къмъ 3 ч. п. обѣдъ щѣли отъ гр. Е. Джумая да дойдатъ единъ свещеникъ и двама миряни, та вечерня щѣли да отслужатъ и следъ вечернята отъ този свещеникъ щѣло да се изнесе слово. Въ 3½ ч. камбаната на нашата хубава църква почна да бие и приканва насъ, селянитѣ, да отидемъ на вечернята. Одидохъ. Храма **буквално** пъленъ съ мржже, жени и деца, които тихо, безъ шумъ, слушаха вечернята. А тя, о, тази вечерня каква бѣ? г-нъ редакторе, извинете ме, но азъ тогава сълзи отъ една вжтрешна радость поронихъ. Защото съмъ човѣкъ грубъ: слушамъ едно особено пѣние; не такова, което ний селянитѣ, сме слушали, а едно пѣние отъ трима души на три хубави гласа. Чудно красиво! Трогнахъ се! Тъй продължи това пѣние доста време, а следъ като се изкара вечернята, този младъ свещеникъ говори една хубава проповѣдь. Стояха до кржсно. Стъмни се, а народа все слушаше съ затаенъ дъхъ. Говори той, а думитѣ му се забиватъ въ моята наболяла душа, че като ми стана леко ей тъй, та си помислихъ, че азъ и други слова съмъ слушалъ отъ партизани, но това тѣхното, то го нѣма въ партизански уста.

Изпратихме ги тѣзи хора съ настоятелна молба, да ни забикалятъ пакъ, защото много ни е нужно това. Попитахъ кои сж тѣзи хора, нашия свещеникъ. Запомнихъ имъ имената. Свещеника билъ Миронъ Райчевъ, а тѣзи съ него били Н. Кондаковъ и Д. Градинаровъ. Обещали пакъ да дойдатъ. Вчера, като ходихъ въ градътъ, се научихъ, че тѣ тримата всѣка недѣля ходели по селата въ околията. А това, г-нъ редакторе, е тъй хубаво, тъй навременно! О, това пѣене! Това какъ издига човѣка по близо до Бога! А следъ това проповѣдь; Ето вече трета седмица, а менъ въ ушитѣ ми сж тѣзи хубави пѣсни и проповѣдь, а въ душата ми е още леко. А само на менъ ли! Цѣло село пакъ ги чака. Дано Богъ да ги подкрепи! Дай Боже такива попове и господа по често и на всѣкжде да изникнатъ.

Съ поздравъ (не се чете)

Скръбна весть.

На 5. XII. т г. 3 часа следъ полунощь, следъ кратко боледуване се помина въ Александровската болница — гр. София. презвитерата на братствения членъ свещ. **Илия Стояновъ** — енор. свещеникъ въ с. Мечикчилеръ, Осм. Пазарско — **Петкана п. Илиева**, на 48 г. възрасть. Тя оставя за винаги да тжжатъ по нея съпругъ и три невръстни сина (сега и трима въ школо извънъ домътъ и селото на родителитѣ си, две дъщери, зетьове и внуци). Тленнитѣ ѝ останки бидоха пренесени и погребени тукъ — въ с. Мечикчилеръ, — при присжтствуване на н. преподобие Епарх. Проповѣдникъ О. Иеродяконъ **Филаретъ** изъ гр. Варна, всички братчици — членове на окол. свещ. братство, близки на покойната и всички добри християни и християнки отъ селото. Надгробно слово каза О. Иереодякона, който трогна всички присжтствующи. Завърши съ утешителни думи къмъ дълбокоопечаления събратъ — „Че утѣха, надежда и упование му остава въ бждещето само **Св. Божи Престолъ** предъ който сутринь, вечерь и винаги ще проси Божията милость и подкрепа до конца жизни. . . ,"

Следъ погребението братчицитѣ отъ окол. свещ. братство, изказвайки своитѣ братски съболезнования единодушно решиха и отъ оскъднитѣ си срѣдства подпомогнаха още тогава съ една малка парична помощь опечаления и материално затрудненъ събратъ, — но далечъ е много тази помощь да посрѣщне сторенитѣ разходи събрани все заедно, съ лихви и за много късъ срокъ отъ нѣколко мѣста и лица. Дано и о. о. събратя отъ Съюзната братска управа подпомогнатъ отъ Съюзния брат. бюджетъ О. Илия, а Всемилостивия Богъ го укрепва въ твърда вѣра и му дари сили и търпение за безропотно понисане голѣмата скръбь и тежка загуба.

Претерпевий до конца — спасенъ будетъ. . .

Богъ да я прости;
Вѣчна ѝ память.

Село Хас-факж, 21. XII 1932 г.

Съобщава свещ. Ст. Н. Стефановъ
(секр. Окол. свещ. братство)

Недѣлната почивка въ Англия

Знае се, че отъ стотици години Англия най-ревностно спазва недѣлната почивка. Едно малко отклонение отъ тая традиция е станало наскоро, като се е позволило на кината да започватъ преставленията отъ 6 ч. вечерьта. Сега се е поискало съ голѣма настойчивость отъ заинтересованитѣ да почнатъ представленията отъ 3 ч. следъ обѣдъ. Това е повдигнало буря отъ негодувания. Всички църкви протестирали и така осуетили желанието на заинтересованитѣ. Какво бихме могли да кажемъ за нашата страна, гдѣто въ недѣленъ день отъ 10 ч сутриньта почва кинематографа и свършва 12 ч. вечерьта; гдето всички политически речи, конференции, театри, за деца преставления литературни, и музикални утра и пр. почватъ недѣля сутриньта отъ 9 часа?! И по тоя начинъ не оставатъ Богу и на душата нито единъ часъ свободенъ за почивка, за молитва, за срѣдоточаване — за съзерцание?! Тогава защо се чудимъ на злото що се шири, на покварата, на грубоститѣ изъ нашия общественъ животъ? Недѣлната почивка трѣбва съ законъ да се гарантира и на работника и на господаря и на родителитѣ и на децата. Бѣлитѣ нощи трѣбва съ законъ да бждатъ премахнати тогава не ще се хабятъ пари, здраве и нрави.

Протоиерей П. Икономовъ.

Една съвременна апология на християнството.

Тъй и азъ наричамъ съчиненията на французкия астрономъ Абатъ Т. Морьо и, струва ми се, не бихме грѣшили, ако всички свещеници ги наречемъ нова апология на християнството.

Ние можемъ да признаемъ, че преведената на български богословска литература е твърде оскждна. Съчиненията на Абатъ Т. Морьо сж единъ голѣмъ приносъ къмъ богословската литература. Действително, тѣ не сж предназначени отъ тѣхния авторъ да допълнятъ празнотата въ богословската литература, тъй като повечето отъ тѣхъ разглеждатъ проблеми, засягащи астрономията, но тѣ по косвенъ пжть засѣгатъ проблемитѣ за Бога и безсмъртието на душата и съ научни данни подкрепятъ нашата вѣра.

Читателитѣ на тия съчинения ще бждатъ разведени изъ всички алеи на науката; авторътъ имъ ще ги заведе при Лапласа, при Фея и Лигонде; ще ги запознае съ тѣхнитѣ космогонически теории и съ възражения, които съвременната наука имъ противопоставя; и читателитѣ ще видятъ какъ хуманитарната наука не може да мине безъ една първопричина — безъ Бога. Следъ това ще ги заведе при Ламарка и Дарвина, тамъ ще имъ покаже тѣхното безсилие и фактически ще бждатъ увѣрени, че не маймунски е човѣшкия произходъ, а божественъ. Неговитѣ читатели биватъ носени къмъ Марсъ, къмъ Венера, къмъ всички планети измежду звезднитѣ пространства. Тѣ ще научатъ съ каква шеметна бързина ние летимъ, носени отъ земята изъ свѣтовното пространство. Много и много ще научатъ тѣ, много слѣтове ще обходятъ и следъ като се завърнатъ отъ тази дълга екскурзия, отдъхвайки си, заедно съ автора ще се съгласятъ, че Богъ е, който създаде всичкн, че Той е виновникътъ за премждрото устройство на слънцето, планетитѣ и кометитѣ. Всѣкой изразъ отъ неговитѣ съчинения е цененъ, силенъ, победоносенъ.

Но ония, които се опитаха да докажатъ маймунския произходъ на човѣка, той хубавичко, съ съжаление сжщевременно, се надсмива. Когато Абатъ Марьо споменава имената на гигантитѣ-животни, живѣли презъ вторичната епоха, водейки борба за сжществуване, ето той що ни говори за тая борба и за последицитѣ отъ нея: „И въ тая безмилостна борба най-слабо въображенитѣ къмъ защита ще преминатъ всички времена, всички геологически периоди, най-добре въоржженитѣ, най-силнитѣ ще загинатъ скоро", и добавя: „О Дарвинъ! О Ламаркъ! защо не сте тамъ да видите какъ природата се подиграва съ вашитѣ теории"?

Дарвиниститѣ извикаха мощно „ура", защото повѣрваха, че сж разрѣзали Гордиевия възелъ въ 1891—1893 г., когато холандския лѣкарь Д-ръ Дю Боа намѣри питекантропуса на островъ Ява. И следъ като всичко това „безспорно се доказа" и безъ всѣко съмнение се прие — че намѣренитѣ части не принадлежатъ на никаква маймуна, на никакъвъ маймуно-човѣкъ, а на сжщински човѣкъ — за този случай Абатъ Марьо говори: „Археологията се закле, но малко късно, че вече не ще се хваща на такава въдица".

Четете, прочее съчененията на Абатъ Т. Морьо. На свещеницитѣ тѣ сж необходими.

Свещ. Никола Кушковъ.

Хроника

Редакцията ни честити на всички Свои читатели свѣтлитѣ Рождественски праздници и новата 1933 година.

На 1 того въ Съборната църква „Усп. Пр. Богородици" по случай настжпването на новата година, следъ Божествената служба, Негово Преосвещенство св. Величкий Епископъ г. г. Андрей, отслужи молебенъ. Присжтствуваха всички официални длъжностни лица, военнитѣ и много богомолци. Негово преосвещенство произнесе силно прочувствена речь, като пожела новата година да донесе радость за царствующия домъ, българската православна църква и цѣлокупния български народъ.

ЗА БОРБА противъ комунистическото безбожие и невѣрие, което отъ день на день става все по-дрънзка и по-нападателно. Св. Синодъ е предприелъ издаването на религиозно-просвѣтна „Библиотека Истина" и хвърчащи листове подъ наименование „Лжчи на истината".

Въ „Библиотека истина" ще се разглеждатъ научно обосновани, но достжпно, всички основни истини на християнската религия и всички други проблеми на съвременната култура. Продажната цена на всѣка отдѣлна книжка отъ тая библиотека ще бжде 5 лв.

Въ хвърчащитѣ листове „Лжчи на истината" ще се разглеждатъ всички истини на религията въ ясна и достжпна форма а така сжщо и всички въпроси, които интересуватъ съвремения човѣкъ и общество. Тѣзи листове ще се разнасятъ лично и ще се раздаватъ даромъ.

Освенъ това Св. Синодъ е откупилъ абонаменти на списания и вестници, които ще се изприщатъ даромъ на нѣкои читалища и училищни библиотеки.

За да може тази отлична инициатива на Св. Синодъ да даде желанитѣ резултати и нито единъ екземпляръ отъ предлаганата даромъ и съ пари книжнина да се задържи безполезно, ние апелираме къмъ благоговейнитѣ наши събратя да употрѣбятъ максимумъ усилия за разпространяването и пласирането на синодалнитѣ издания всрѣдъ учащата се младежъ, интелигенцията, работницитѣ и читалищата. До колкото знаемъ при Митрополията ни е образувана комисия, която да обсжди какъ да се организира разпространяването на тия книги. Необходимо е, обаче, преди всичко съзнанието на енорийското духовенство отъ нуждата за разпространяването на такава книжнина между широката маса на която се предлагатъ повече отъ 42 вестници, списания и брошури съ комунистическо и безбожническо съдържание. **Въ противовесъ на това, предлагайте на енориашитѣ си синодалната книжнина** нуждното количество отъ която изисквайте отъ Св. Митрополия. Сжщо **незабавно** съобщете тамъ имате ли читалища въ селата си за да имъ се изпращатъ безплатно списания и вестници, откупени отъ Св. Синодъ.

НАША ПОЩА

Платете абонамента си!

Получиха се следнитѣ суми за вестника отъ:

76. Свещен. Т. Байковъ, с. Емрихоръ, Шуменско кв. №. 84.	60 лв.
77. Свещ. Ив. Денчевъ Колевъ, с. Кьопрю-кьой, Провадийско, кв. № 85	50 лв.
78. Семейство Газуркови, Варна кв. № 76	20 лв.
79. Свеш. Борисъ Димитровъ с. Вардукъ, Е. Джумайско кв. № 88	20 лв.
80. Ржчна продажба, кв. 89 .	10 лв.
81. Свещ. Мих. п. Илиевъ, Николаевка, Варненско, кв. № 90.	100 лв
82. Свещеницитѣ отъ Провадийска околия по списъкъ отъ окол. свещ. братство кв, № 91. . . .	2,000 лв
83. Надя Г. Калева. Шуменъ, ул. Одринска 19, кв. № 92. . .	20 лв.
83. Свещеникъ П. Денчевъ. с. Кара-агачъ, Провадийско, кв.93	50 лв
84. Свещ. Методи Д. Милчевъ, с. Смѣдово, Преславско, кв. № 94	200 лв.
85. Свещ. Ал. Савовъ, с. Смѣдово, Преславско, кв; № 95. . .	200 лв.

Печатница Д Тодоровъ
Варна.